

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 20. juli 2021
(OR. en)

10477/21

Interinstitutionel sag:
2021/0196 (NLE)

ECOFIN 695
CADREFIN 359
UEM 193
FIN 565

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE om godkendelse af
vurderingen af Litauens genopretnings- og resiliensplan

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af ...

om godkendelse af vurderingen af Litauens genopretnings- og resiliensplan

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten¹, særlig artikel 20,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

¹ EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.

- (1) Covid-19-udbruddet har haft ødelæggende konsekvenser for Litauens økonomi. I 2019 udgjorde Litauens bruttonationalprodukt (BNP) pr. indbygger 56 % af gennemsnittet for Unionen. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2021 faldt Litauens reale BNP med 0,9 % i 2020, og det ventes at stige med 2 % i 2020 og 2021 samlet set. Forhold af længere varighed, som påvirker de økonomiske resultater på mellemlang sigt omfatter dårlige resultater på sundheds- og uddannelsesområdet, høj indkomstulighed og fattigdom, dårlig overholdelse af skattereglerne, uudnyttet forsknings- og innovationspotentiale og lave niveauer af private og offentlige investeringer.

- (2) Den 9. juli 2019 og den 20. juli 2020 rettede Rådet henstillinger til Litauen som led i det europæiske semester. Rådet henstillede navnlig, at Litauen forbedrer overholdelsen af skattereglerne og udvider skattegrundlaget til kilder, der er mindre skadelige for væksten, bekæmpe indkomstulighed, fattigdom og social udstødelse, herunder ved at forbedre udformningen af skatte- og socialsikringsystemet. Det henstillede desuden, at Litauen forbedrer kvaliteten og effektiviteten på alle uddannelses- og erhvervsuddannelsesniveauer, herunder voksenuddannelse, og øger kvaliteten, prisoverkommeligheden og effektiviteten af sundhedssystemet. Der blev også henstillet til Litauen at målrette investeringstiltagene inden for den økonomiske politik mod innovation, energi- og ressourceeffektivitet, bæredygtig transport og energisammenkoblinger under hensyntagen til regionale forskelle og fremme produktivitetsvæksten ved at øge effektiviteten af de offentlige investeringer. Herudover blev der også henstillet til Litauen at udvikle en sammenhængende politikramme til støtte for samarbejdet mellem videnskab og erhvervsliv og konsolidere de organer, der implementer forskning og innovation. For at tackle covid-19-krisen blev der henstillet til Litauen at træffe alle nødvendige foranstaltninger for effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte det efterfølgende opsving. Rådet henstillede også, at Litauen styrker sundhedssystemets resiliens, herunder ved at mobilisere tilstrækkelige midler og afhjælpe manglen på sundhedspersonale og kritiske medicinske produkter, og forbedrer adgangen til sundhedstjenester og kvaliteten heraf. Der blev desuden henstillet til Litauen at afbøde krisens konsekvenser for beskæftigelsen, afsætte flere midler til og øge dækningen af aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og fremme færdigheder, sikre dækningen og tilstrækkeligheden af det sociale sikkerhedsnet og forbedre effektiviteten af skatte- og socialsikringsystemet for at beskytte mod fattigdom.

Der blev også henstillet til Litauen at støtte virksomhedernes likviditet, navnlig for små og mellemstore virksomheder og eksportorienterede sektorer, fremskynde modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning. Endelig henstillede Rådet, at Litauen målretter investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig mod dækningen og udnyttelsen af bredbånd med meget høj kapacitet, mod ren og effektiv produktion og anvendelse af energi og bæredygtig transport, og fremmer teknologisk innovation i små og mellemstore virksomheder. Efter at have vurderet fremskridtene med gennemførelsen af disse landespecifikke henstillinger på tidspunktet for forelæggelsen af genopretnings- og resiliensplanen ("RRP") finder Kommissionen, at henstillingen om at træffe alle nødvendige foranstaltninger til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning er fuldt gennemført. Der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til henstillingen om at målrette investeringerne mod energisammenkoblinger.

- (3) I sin henstilling om den økonomiske politik i euroområdet henstillede Rådet til medlemsstaterne i euroområdet at træffe foranstaltninger, herunder gennem deres RRP'er, til bl.a. at sikre en politisk kurs, der støtter genopretningen, samt til at forbedre konvergens, resiliensen og den bæredygtige og inklusive vækst yderligere. Rådet henstillede også til euromedlemsstaterne at styrke de nationale institutionelle rammer, sikre makrofinansiell stabilitet samt at fuldføre Den Økonomiske og Monetære Union og styrke euroens internationale rolle.

- (4) Den 14. maj 2021 indgav Litauen sin nationale RRP til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Denne indgivelse skete efter en høringsproces, der blev gennemført i overensstemmelse med den nationale retlige ramme. Nationalt ejerskab af RRP'erne understøtter deres vellykkede gennemførelse og varige indvirkning på nationalt plan og troværdigheden på unionsplan. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet RRP'ens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til nævnte forordning.
- (5) RRP'erne bør forfølge de overordnede mål for genopretnings- og resiliensfaciliteten ("faciliteten"), som er oprettet i henhold til forordning (EU) 2021/241, og for EU-genopretningsinstrumentet, som er oprettet i henhold til Rådets forordning (EU) 2020/2094¹, til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen. De bør fremme Unionens økonomiske, sociale og territoriale samhørighed ved at bidrage til de seks søjler, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241.
- (6) Gennemførelsen af medlemsstaternes RRP'er vil udgøre en samordnet reform- og investeringsindsats i hele Unionen. Gennem en samordnet og samtidig gennemførelse og via gennemførelsen af grænseoverskridende projekter og flerlandeprojekter vil sådanne reformer og investeringer gensidigt styrke hinanden og skabe positive afsmittende virkninger i hele Unionen. Derfor vil cirka en tredjedel af facilitetens indvirkning på medlemsstaternes vækst og jobskabelse stamme fra afsmittende virkninger fra andre medlemsstater.

¹ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

Afbalanceret reaktion, som bidrager til de seks søjler

- (7) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra a), i og bilag V, kriterium 2.1, til forordning (EU) 2021/241 udgør RRP'en i høj grad (A-rating) en omfattende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved hensigtsmæssigt til alle de seks søjler, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241, under hensyntagen til den pågældende medlemsstats specifikke udfordringer og finansielle tildeling.
- (8) RRP'en indeholder foranstaltninger, der bidrager til alle de seks søjler, idet hvert af de syv komponenter i RRP'en vedrører en eller flere søjler. Denne tilgang er med til at sikre en fyldestgørende og sammenhængende behandling af hver søjle. Samtidig omfatter RRP'en en komponent, der specifikt vedrører den grønne omstilling, og en anden komponent om den digitale omstilling. Opfyldelsen af det grønne mål forventes at blive støttet gennem en forøgelse af lokalt produceret vedvarende energi, fremme af bæredygtig transport, foranstaltninger vedrørende grønne offentlige indkøb samt renovering af bygninger for at fremme et bæredygtigt bymiljø og dermed fremme reduktionen af drivhusgasemissioner. Investeringer og reformer rettet mod digitalisering af den offentlige sektor, erhvervslivet og industrielle økosystemer samt forbedring af niveauet af digitale færdigheder og fremme af udbredelsen af 5G forventes alle at bidrage til at nå de digitale mål.

- (9) RRP'en forventes at bidrage til at forbedre de makroøkonomiske resultater gennem afbødning af de økonomiske og sociale konsekvenser af covid-19-krisen og samtidig styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og dermed støtte den tredje søjle, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241 om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Dette omfatter øgede investeringer og støtte til langsigtet innovation, forbedring af uddannelsesresultaterne og udvidelse af aktive arbejdsmarkedspolitikker. RRP'en fokuserer på uddannelse og innovation, navnlig på forbedring af uddannelsesrammen, og bidrager derfor til den fjerde og sjette søjle, der er omhandlet i artikel 3 i nævnte forordning. Øget uddannelse i Litauen forventes at bidrage direkte til den økonomiske og sociale resiliens ved at mindske den uddannelsesmæssige kløft, der skyldes elevernes socioøkonomiske baggrund. RRP'en sigter mod at sikre, at folk besidder de færdigheder, der er nødvendige for at finde et job, gennem forbedrede erhvervsuddannelsessystemer, udvidede karrierevejledningssystemer og et omstruktureret voksenuddannelsessystem. Foranstaltninger, der fremmer videregående uddannelse og innovation, forventes at øge Litauens produktivitet og konkurrenceevne.

- (10) Efter covid-19-krisen omfatter den litauiske RRP foranstaltninger, der har til formål at styrke den sundhedsmæssige og økonomiske, sociale og institutionelle resiliens, som er den femte søjle, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241. RRP'en fokuserer direkte på at forbedre sundhedssystemets resiliens, kvalitet, tilgængelighed og effektivitet, men den omfatter også foranstaltninger, der tager sigte på at reformere Litauens sociale infrastruktur. I RRP'en gives tilsagn om at forbedre effektiviteten i den offentlige sektor gennem reformering og digitalisering af den offentlige forvaltning gennem en reform af skattesystemet, der er rettet mod større regeloverholdelse, retfærdighed, bedre omfordelingskapacitet og vækstbetingelser, samt gennem forbedringer af budgetrammen, herunder udgiftsanalyser. Foranstaltningerne i RRP'en tager også sigte på at forbedre beskæftigelsesstøtten og den garanterede minimumsindkomstbeskyttelse med henblik på at afhjælpe fattigdom og forbedre den sociale samhørighed. Disse foranstaltninger forventes at forbedre den territoriale samhørighed.

Håndtering af alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger

- (11) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i og bilag V, kriterium 2.2, til forordning (EU) 2021/241 forventes RRP'en at bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer (A-rating), der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger rettet til Litauen, herunder finansielle aspekter deraf, eller udfordringer identificeret i andre relevante dokumenter, som Kommissionen officielt har vedtaget inden for rammerne af det europæiske semester.

- (12) RRP'en indeholder et bredt sæt af gensidigt reformer og investeringer, der gensidigt styrker hinanden og i forskellig grad bidrager til effektivt at imødegå alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er anført i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Litauen som led i de det europæiske semester i 2019 og 2020, navnlig inden for sundhedsområdet, f.eks. sektorens modstandsdygtighed, tilgængelighed, kvalitet, overkommelighed og omkostningseffektivitet; uddannelse og kvalifikationer, f.eks. kvaliteten og effektiviteten på alle uddannelsesniveauer; social inklusion, f.eks. mindstebeløb for indkomstoverførsler; overholdelse af skattereglerne og effektiviteten af skatte- og socialsikringssysteminnovationen; samt energi- og ressourceeffektivitet, bæredygtig transport og energisammenkoblinger.
- (13) De reformer og investeringer, der er indeholdt i RRP'en forventes at øge økonomiens vækstpotentiale på en bæredygtig måde. RRP'en har til formål at fremme fornyet vækst ved at støtte den digitale og grønne omstilling, innovation, uddannelse og udvikling af færdigheder og en mere effektiv offentlig sektor.

- (14) Henstillingerne vedrørende den umiddelbare finanspolitiske reaktion på pandemien kan anses for at falde uden for rammerne for Litauens RRP, selv om Litauen generelt har reageret hensigtsmæssigt og tilstrækkeligt på det umiddelbare behov for at understøtte økonomien ved hjælp af finanspolitiske foranstaltninger i 2020 og 2021 i overensstemmelse med bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul. Desuden kan henstillingerne vedrørende energisammenkoblinger og likviditetsstøtte til den private sektor også anses for at falde uden for RRP'ens anvendelsesområde, da for det første energisammenkoblingsprojekterne er på rette spor, og for det andet den litauiske regering har indført skatteudsættelser, tildelt midler til direkte betalinger og forpligtet sig til at stille yderligere lånegarantier til støtte for virksomhedernes likviditet som reaktion på covid-19-krisen.

- (15) Fortsat konvergens er stadig en prioritet for Litauen og kræver en mindskelse af de regionale forskelle, afhjælpning af manglen på kvalificeret arbejdskraft og lave investeringer, herunder i forskning og udvikling. Litauens erhvervsklima bør forbedres gennem reformer og investeringer, der har til formål at forbedre skattesystemets effektivitet og digitalisere den offentlige sektor. RRP'en sigter mod at forbedre uddannelseskvaliteten på alle niveauer og øge deltagelsen i voksenuddannelse med henblik på bedre forvaltning af færdigheder. Reforme og investeringer i ordninger inden for videregående uddannelse og erhvervsuddannelse forventes at bidrage til, at disse ordninger bedre understøtter grønne og digitale omstillinger på arbejdsmarkedet og socialpolitikker. Konsolideringen af agenturer med ansvar for innovationsfremme forventes at gøre forsknings- og innovationspolitikkerne mere effektive. Regionale forskelle, høj risiko for fattigdom og social udstødelse tackles gennem reformer for at forbedre tilstrækkeligheden af minimumsindkomststøtten og omfordelingskapaciteten i skatte- og socialsikringssystemet, forbedringer af langtidsplejen og kvaliteten af og adgangen til sundhedssystemet. Politikker til støtte for landets digitale omstilling og grønne omstilling, såsom videreudvikling af udrulningen af net med meget høj kapacitet, støtte til produktion og lagring af vedvarende energi og udskiftning af forurenende køretøjer med nulemissionskøretøjer bidrager også i et vist omfang til at afhjælpe betydelige regionale forskelle. På dette grundlag forventes RRP'en at give en kraftig saltvandsindsprøjtning til den litauiske økonomis vækstpotentiale på en bæredygtig måde.

Bidrag til vækstpotentiale, jobskabelse og økonomisk, social og institutionel resiliens

- (16) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra c), i og bilag V, kriterium 2.3, til forordning (EU) 2021/241 forventes RRP'en at have stor indvirkning (A-rating) med hensyn til at styrke Litauens vækstpotentiale, jobskabelse og økonomiske, sociale og institutionelle resiliens, bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, og afbøde covid-19-krisens økonomiske og sociale indvirkning, hvorved den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og konvergens i Unionen styrkes.

- (17) Simuleringer foretaget af Kommissionens tjenestegrene viser, at RRP'en sammen med EU-genoprettelsesinstrumentets øvrige foranstaltninger potentielt kan øge Litauens BNP med mellem 1,0 % og 1,6 % frem mod 2026, hvilket ikke omfatter de mulige positive virkninger af strukturreformer, som kan være væsentlige. Bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer i RRP'en forventes at afhjælpe de strukturelle svagheder i Litauens økonomi og øge dens resiliens og produktivitet. Foranstaltninger til støtte for produktion og lagring af vedvarende energi, energieffektiv renovering, digitalisering af offentlige administrative tjenester, uddannelses- og iværksætterstøtteforanstaltninger samt innovation og videnskabeligt og erhvervsmæssigt samarbejde er i overensstemmelse med den opdaterede europæiske industristrategi og forventes at bidrage direkte til større jobskabelse, økonomisk konkurrenceevne og bæredygtig langsigtet vækst. Reformen af mindsteindkomstordningen, foranstaltninger til modernisering af den almene uddannelse og reform af erhvervsuddannelsessystemet samt foranstaltninger til forbedring af kvaliteten af og adgangen til sundhedsydelser forventes at få en varig indvirkning på Litauens sociale inklusion og færdigheder. Den langsigtede virkning af disse foranstaltninger forventes at blive forstærket af de finanspolitiske og økonomiske fordele ved planlagte reformer vedrørende den offentlige sektor, navnlig dem, der har til formål at forbedre budgetrammen, overholdelsen af skattereglerne og skattesystemets effektivitet.

- (18) RRP'en forventes at bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder gennem en betydelig positiv indvirkning på arbejdsmarkedets funktion, uddannelse, fattigdom og indkomstulighed på kort til mellemlang sigt, bl.a. takket være en øget finansiering og dækning af aktive arbejdsmarkedspolitikker; en stigning i de universelle ydelser til enlige ældre og handicappede; og en stigning i arbejdsløshedsunderstøttelsesordningens dækning. Den langsigtede virkning forventes at blive styrket ved at forbedre de uddannelsesmæssige resultater og effektiviteten af skatte- og socialsikringssystemet. RRP'ens indvirkning på den territoriale samhørighed blev ikke kvantificeret, men en kvalitativ analyse tyder på en positiv indvirkning på nedbringelse af de socioøkonomiske forskelle mellem de litauiske regioner.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade

- (19) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra d), i og bilag V, kriterium 2.4, til forordning (EU) 2021/241 forventes RRP'en at sikre, at ingen foranstaltning til gennemførelse af reformer og investeringsprojekter i RRP'en gør væsentlig skade på miljømål (A-rating) som omhandlet i artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852¹ (princippet om ikke at gøre væsentlig skade).

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

- (20) RRP'en sikrer for hver reform og investering, at der ikke gøres væsentlig skade på nogen af de seks miljømål, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2020/852, nemlig modvirkning af klimaændringer, tilpasning til klimaændringer, bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. Litauen har fremlagt begrundelser i overensstemmelse med den tekniske vejledning i Kommissionens meddelelse med titlen "Teknisk vejledning om anvendelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten"¹. I de tilfælde hvor det er nødvendigt, er kravene i vurderingen af overholdelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade fastsat i udformningen af en foranstaltning og specificeret i en milepæl eller et mål for denne foranstaltning. Dette sikrer, at enhver udbetaling til de respektive foranstaltninger først kan foretages, når det er sikret, at princippet om ikke at gøre væsentlig skade er overholdt.

¹ EUT C 58 af 18.2.2021, s. 1.

- (21) I RRP'en er der lagt særlig vægt på foranstaltninger, hvis indvirkning på miljømålene kræver nøje kontrol. Den grønne komponent sætter særligt fokus på bæredygtig mobilitet med en reform med titlen "Bevægelse uden forurening af miljøet". Dette indebærer navnlig støtte til udvikling af sektoren for vedvarende brændstoffer, herunder biomethan og anden generation af flydende biobrændsler, og etablering af tankstationer med sådanne alternative brændstoffer. Disse investeringer kan potentielt skade flere miljømål, såsom modvirkning af klimaændringer, forebyggelse og bekæmpelse af luftforurening og biodiversitet. Dette bør forhindres af kravet om, at biomethan eller biobrændstoffer udelukkende skal fremstilles af råprodukter opført i bilag IX til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001¹, og at den endelige produktion skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i nævnte direktiv og de tilhørende gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter. Producenterne bør fremlægge certifikater, der attesterer, at deres produktion er bæredygtig. Litauen har desuden givet garantier, som blev gentaget i det tilsvarende mål, om, at udelukkende biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der er i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001, bør anvendes af de køretøjer, der støttes under RRP'en, og at andelen af biobrændstoffer i det nationale brændstofmix bør øges med tiden. Der bør oprettes et system med regnskabsenheder for vedvarende brændstoffer til registrering af de mængder biogas og andre vedvarende brændstoffer, der leveres til transportsektoren. I medfør af dette system bør operatørerne indhente certifikater, der står i rimeligt forhold til den forventede anvendelse af vedvarende brændstoffer. Endelig fastsætter loven om alternative brændstoffer nye krav til brændstofproducenterne.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

Bidrag til den grønne omstilling, herunder biodiversitet

- (22) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra e), i og bilag V, kriterium 2.5, til forordning (EU) 2021/241 indeholder RRP'en foranstaltninger, der i høj grad (A-rating) bidrager til den grønne omstilling, herunder biodiversitet, eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for klimamål omfatter et beløb, der svarer til 37,8 % af RRP'ens samlede tildeling, beregnet på grundlag af metoden i bilag VI til forordning (EU) 2021/241. I overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 17 er RRP'en i overensstemmelse med oplysningerne i den nationale energi- og klimaplan 2021-2030.
- (23) Foranstaltningerne i Litauens RRP forventes at bidrage effektivt til den grønne omstilling og til at tackle de udfordringer, der følger heraf. RRP'en støtter Litauens dekarboniserings- og energiomstillingsmål som fastsat i den nationale energi- og klimaplan 2021-2030. Den grønne komponent omfatter foranstaltninger, der har til formål at øge produktionen og lagringen af vedvarende energi, bæredygtig mobilitet, reovering af bygninger, genoprettelse af vådområder og cirkulær økonomi. Desuden indeholder komponenten vedrørende den offentlige sektor en foranstaltning til revision af det nuværende skattesystem med henblik på at identificere og udfase de skattelettelser og -fritagelser, der er mest skadelige for miljøet. Gennemførelsen af disse foreslåede foranstaltninger forventes at få en varig indvirkning, navnlig ved at bidrage til den grønne omstilling, øget biodiversitet og miljøbeskyttelse.

- (24) Med hensyn til vedvarende energi forventes RRP'en at bidrage til at skabe mindst 301,9 MW ekstra elproduktionskapacitet fra vedvarende energikilder. Af denne nye kapacitet bør mindst 271,8 MW bestå af solkraftværker, herunder 4 MW solenergi i Utena-regionen og mindst 30,1 MW vindkraft på land. Desuden bør der installeres individuelle faciliteter til ellagring på mindst 15,2 MWh og anden lagring af elektricitet på mindst 200 MW.
- (25) Som følge af gennemførelsen af foranstaltningerne i RRP'en og navnlig investeringer, der tager sigte på at fremskynde reoveringen af bygninger, forventes der en primærenergibesparelse på 215 GWh inden 2026, som vil blive omsat til en reduktion af drivhusgasemissionerne med 21 500 ton kuldioxidækvivalent. Dette er et supplement til de forventede energi- og drivhusgasbesparelser som følge af udskiftningen af forurenende køretøjer med nul- og lavemissionskøretøjer ledsaget af oprettelsen af den nødvendige infrastruktur til produktion af alternative brændstoffer og opladning/påfyldning. Desuden bør der senest i 2023 vedtages en handlingsplan for den cirkulære økonomi med henblik på at sikre Litauens overgang til en cirkulær økonomi senest i 2035. Foranstaltningerne i RRP'en forventes at bidrage til at nå Litauens klima- og energimål for 2030 og 2050.

Bidrag til den digitale omstilling

- (26) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra f), i og bilag V, kriterium 2.6, til forordning (EU) 2021/241 indeholder RRP'en foranstaltninger, der i høj grad (A-rating) bidrager til den digitale omstilling eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 31,5 % af RRP'ens samlede tildeling, beregnet på grundlag af metoden i bilag VII til forordning (EU) 2021/241.
- (27) RRP'en omhandler alle aspekter af Litauens digitale omstilling: konnektivitet, digitalisering af den offentlige og den private sektor og digitale færdigheder. RRP'en omfatter foranstaltninger til videreudvikling af udrulningen af net med meget høj kapacitet, herunder i landområder og fjerntliggende områder. Desuden har væsentlige reformer og investeringer til formål at digitalisere den offentlige sektor. Dette bør spille en central rolle i digitaliseringen af økonomien, forbedre erhvervs klimaet og reducere de administrative omkostninger. RRP'en omfatter foranstaltninger til fremme af digitale færdigheder for børn, ansatte, offentligt ansatte og ældre borgere. Der er også planlagt foranstaltninger til at afhjælpe manglen på IT-medarbejdere på arbejdsmarkedet. RRP'en indeholder desuden forslag til investeringer med henblik på at fremme udbredelsen af avancerede digitale teknologier i den private sektor, navnlig med hensyn til samarbejde mellem videnskab og erhvervsliv om innovative teknologier og digitalisering af den kulturelle sektor.

- (28) I forbindelse med pandemien er digitaliseringen af sundheds- og uddannelsessystemerne også blevet en fremtrædende udfordring og et prioriteret indsatsområde. RRP'en omfatter foranstaltninger til fremme af digitale løsninger i forbindelse med e-sundhed og onlinelæring. RRP'en omfatter desuden vigtige foranstaltninger til at integrere digitale løsninger inden for arbejdsformidlingens organisering, opkrævning af skatter og told og en grønnere økonomi.

Varig indvirkning

- (29) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra g), i og bilag V, kriterium 2.7, til forordning (EU) 2021/241 forventes RRP'en i høj grad (A-rating) at få varig indvirkning på Litauen.

- (30) Der kan forventes langvarige strukturelle ændringer som følge af gennemførelsen af de planlagte reformer. Navnlige forventes de reformer, der har til formål at fremme den grønne og den digitale omstilling samt reformer vedrørende uddannelsessystemerne, at have en varig indvirkning på Litauens økonomi ved at styrke folks kvalifikationer til arbejdsmarkedet og dermed fremme eksportkapacitet, produktivitet og overordnet set bæredygtig langsigtet vækst. Desuden forventes de planlagte reformer inden for de videregående uddannelser at forbedre kvaliteten og effektiviteten af disse uddannelser. Strømliningen af den statslige innovationspolitik forventes at have en betydelig varig indvirkning på innovation. De planlagte reformer af sundhedssektoren, såsom konsolidering af hospitalsnettet, omstrukturering af ambulancetjenester, oprettelse af platformen for kompetencer inden for sundhedssektoren og udvikling af det digitale sundhedssystem forventes at øge sundhedssystemets effektivitet og tilgængelighed og styrke dets resiliens. Desuden forventes reformer til modernisering af den offentlige sektor, både med hensyn til forvaltning af den offentlige forvaltning og budgetplanlægning, herunder udgiftsanalyser, at få langvarige virkninger for effektiviteten i den offentlige sektor. Reforme med henblik på at styrke overholdelsen af skattereglerne og forbedre skattesystemets effektivitet og omfordelingskapaciteten i skatte- og socialsikringsystemet forventes at afhjælpe fattigdom og social udstødelse og bidrage til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed og den økonomiske effektivitet.

- (31) Der kan forventes langvarige strukturelle ændringer som følge af gennemførelsen af de planlagte investeringer. Grønne investeringer forventes at understøtte Litauens overgang til en cirkulær økonomi, fremme innovativ og intelligent mobilitet og mindske Litauens afhængighed af ikkevedvarende energi. Investeringer, der fremmer digitalisering i den offentlige sektor, virksomheder og den akademiske verden, forventes at skabe større effektivitet i disse sektorer. Desuden forventes stigningen i finansieringen og dækningen af aktive arbejdsmarkedspolitikker at få varig indvirkning på arbejdsmarkedets funktion samt på fattigdomsbekæmpelse og indkomstlighed.
- (32) RRP'ens varige virkning kan også øges gennem synergier mellem RRP'en og andre programmer, herunder dem, der finansieres gennem midler under samhørighedspolitikken, navnlig ved at tage grundigt fat om de dybt rodfæstede territoriale udfordringer og tilstræbe at fremme en afbalanceret udvikling.

Overvågning og gennemførelse

- (33) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra h), i og bilag V, kriterium 2.8, til forordning (EU) 2021/241 er de ordninger, der er foreslået i RRP'en, tilstrækkelige (A-rating) med hensyn til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af RRP'en, herunder den påtænkte tidsplan og de påtænkte milepæle og mål samt de dertil knyttede indikatorer.

- (34) Finansministeriet er den forvaltningsmyndighed, der koordinerer gennemførelsen og overvågningen af RRP'en, og er Kommissionens vigtigste kontaktpunkt. Det centrale projektforvaltningsagentur bør være en administrativ myndighed for RRP'en, som vurderer og udvælger projekter og sikrer, at de er i overensstemmelse med projektkontrakter, national lovgivning og EU-lovgivning. Sektorministerier og myndigheder under deres kontrol bør primært være ansvarlige for gennemførelsen og rapporteringen om milepæle og mål. Overvågningsindikatorerne er relevante, acceptable og robuste. De afspejler i tilstrækkelig grad RRP'ens overordnede ambitionsniveau og er realistiske. Fordelingen af milepæle og mål over tid er noget ujævn og med en tyngde frem mod 2026. Milepælene og målene er også relevante for foranstaltninger, der allerede er gennemført, og som er støtteberettigede i henhold til artikel 17, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241. Det er nødvendigt med en tilfredsstillende opfyldelse af disse milepæle og mål over tid for at begrunde en betalingsanmodning.
- (35) Medlemsstaterne bør sikre, at finansiel støtte gennem faciliteten meddeles og anerkendes i overensstemmelse med artikel 34 i forordning (EU) 2021/241. Der kan anmodes om teknisk støtte gennem instrumentet for teknisk støtte oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240¹ for at bistå medlemsstaterne med gennemførelsen af deres RRP'er.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1).

Omkostninger

- (36) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra i), i og bilag V, kriterium 2.9, til forordning (EU) 2021/241 er begrundelsen i RRP'en for RRP'ens anslåede samlede omkostninger i moderat grad (B-rating) rimelig og plausibel, i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.
- (37) Litauen har fremlagt individuelle omkostningsoverslag for alle investeringer i RRP'en. Omkostningsfordelingen er generelt set detaljeret og velunderbygget. Skønnene er baseret på sammenligninger med tidligere investeringer af lignende art. Selv om Litauen ikke har fremlagt en uafhængig validering af de foreslåede udgiftsskøn, viser vurderingen af udgiftsskønnene og de tilhørende bilag, at de fleste omkostninger er velbegrundede og rimelige. De beløb, der blev foreslået til finansiering, blev anset for at være passende og et middel til at fastslå plausibiliteten for udgiftsskønnene. Selv om de fleste beløb ligger på et lavt til mellemhøjt niveau sammenlignet med omkostningerne ved lignende reformer eller investeringer, anses omkostningsberegningen for et begrænset sæt foranstaltninger for i begrænset omfang at være plausibel. Endelig er de anslåede samlede omkostninger i RRP'en i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

- (38) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra j), i og bilag V, kriterium 2.10, til forordning (EU) 2021/241 er de ordninger, der er foreslået i RRP'en, og de yderligere foranstaltninger i denne afgørelse tilstrækkelige (A-rating) til at forebygge, opdage og korrigere korruption, svig og interessekonflikter ved anvendelsen af midler ydet i henhold til nævnte forordning, og ordningerne forventes effektivt at forhindre dobbeltfinansiering inden for rammerne af nævnte forordning og andre EU-programmer. Dette berører ikke anvendelsen af andre instrumenter og værktøjer til at fremme og håndhæve overholdelsen af EU-retten, herunder til at forebygge, afsløre og korrigere korruption, svig og interessekonflikter og til at beskytte Unionens budget i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092¹.
- (39) Det system til intern kontrol, der er beskrevet i Litauens RRP, er baseret på eksisterende processer og strukturer og identificerer klare aktører (organer/enheder) og deres roller og ansvar for udførelsen af de interne kontrolopgaver. Systemet bygger på den model, der anvendes for strukturfondene i perioden 2021-2027, og bør omfatte en række funktioner og procedurer, der skal udføres af forvaltningsmyndigheden, den administrerende myndighed og revisionsmyndigheden inden for deres ansvarsområde, idet det sikres, at bestemmelserne og principperne i den gældende lovgivning overholdes. Disse organer bør have fuld adgang til de relevante oplysninger. Selv om der er planlagt yderligere ekspertise og administrativ kapacitet hos den nyoprettede revisionsmyndighed, skal den dog stadig opbygges.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 1).

- (40) På grund af bl.a. de betydelige ændringer i forvaltnings- og kontrolsystemet for Unionens strukturfonde var visse revisions- og kontrolelementer endnu ikke på plads på tidspunktet for fremlæggelsen af RRP'en, og de skal derfor afsluttes rettidigt. Dette vedrører vedtagelsen af afgørelser om at fastlægge retlige mandater for forvaltnings- og revisionsmyndighederne, vedtagelsen af en revisionsstrategi og operationaliseringen og ibrugtagningen af et særligt IT-værktøj (IS2021), som er nødvendige for at opfylde de relevante krav i forordning (EU) 2021/241. Hvad angår sidstnævnte, er der medtaget en milepæl i RRP'en med hensyn til at overvåge opfyldelsen af kravene, og den bør være nået på tidspunktet for den første betalingsanmodning.

Sammenhæng af RRP'en

- (41) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra k), i og bilag V, kriterium 2.11, til forordning (EU) 2021/241 indeholder RRP'en i høj grad (A-rating) foranstaltninger til gennemførelsen af reformer og offentlige investeringsprojekter, der repræsenterer sammenhængende tiltag.

- (42) Litauens RRP er sammenhængende, idet reformerne og investeringerne er gensidigt forstærkende, og der skabes synergier mellem de forskellige komponenter. RRP'en har en strategisk og konsekvent vision, der viser sammenhæng inden for hver komponent, mellem målene for de forskellige komponenter og mellem individuelle reformer og investeringer i forskellige komponenter. De syv komponenter er sammenhængende i deres mål, i struktureringen af investeringer og reformer og med hensyn til at vise deres tematiske forbindelse og indbyrdes forbindelser. Komponenterne styrker hinanden, navnlig den grønne omstilling og den digitale omstilling. RRP'en er også i overensstemmelse med den nationale fremskridtsplan og regeringens nuværende program.

Ligestilling

- (43) RRP'en indeholder nogle foranstaltninger, som forventes at hjælpe Litauen med at håndtere udfordringer relateret til ligestilling mellem kønnene og lige muligheder for alle. Disse omfatter foranstaltninger, der direkte og indirekte har til formål at dække behovene hos personer med handicap, såsom lettere adgang til bygninger, uafhængig brug af offentlige onlinetjenester og en stigning i de universelle ydelser for enlige personer med handicap. Udviklingen af digitale færdigheder, navnlig for sårbare grupper såsom personer med handicap, ældre, migranter og flygtninge, indgår også i Litauens RRP. Reformen af langtidsplejen bør forbedre mulighederne for, at plejere i den erhvervsaktive alder, hvoraf de fleste er midaldrende kvinder, kan vende tilbage til arbejdsmarkedet. De reformer og investeringer, der indgår i RRP'en, bør mindske de eksisterende sociale, økonomiske og territoriale forskelle. RRP'en henviser til lovgivningsmæssige og politiske initiativer, der forventes at supplere de reformer og investeringer, der indgår i RRP'en.

Selvevaluering af sikkerheden

- (44) RRP'en omfatter en selvsvurdering af sikkerheden i forbindelse med investeringer i 5G-konnektivitet, som henviser til og beskriver den nationale lovgivning, der gennemfører de centrale foranstaltninger, der anbefales i forbindelse med EU's værktøjskasse til cybersikkerhed i 5G-net. Disse foranstaltninger sigter bl.a. mod at styrke de nationale myndigheders rolle og begrænse den rolle, som leverandører med høj risiko spiller.

Grænseoverskridende projekter og flerlandeprojekter

- (45) RRP'en bidrager til følgende grænseoverskridende projekter og flerlandeprojekter: Genome Europe samt 5G-korridorerne Via Baltica og Rail Baltica. Nogle af disse projekter finansieres også af andre programmer, f.eks. Connecting Europe-faciliteten og strukturfondene.

Høringsproces

- (46) RRP'en var genstand for en offentlig høring, der blev afholdt i april 2021, og som gav borgere og organisationer mulighed for at deltage. På de tidlige stadier af RRP'ens udvikling blev der afholdt en række tematiske drøftelser med deltagelse af arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, lokale myndigheder og ikke-statslige organisationer. For at sikre at de relevante aktører tager ejerskab over foranstaltningerne, er det vigtigt at inddrage alle berørte lokale myndigheder og interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, under hele gennemførelsen af de investeringer og reformer, der er indeholdt i RRP'en.

Positiv vurdering

- (47) Eftersom Kommissionens vurdering af Litauens RRP er positiv, idet den finder, at RRP'en på tilfredsstillende vis opfylder vurderingskriterierne i forordning (EU) 2021/241, bør denne afgørelse i overensstemmelse med artikel 20, stk. 2, i og bilag V til nævnte forordning fastsætte, hvilke reformer og investeringsprojekter der er nødvendige for gennemførelsen af RRP'en, de relevante milepæle, mål og indikatorer samt det beløb, der stilles til rådighed fra Unionen til gennemførelse af RRP'en i form af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte.

Finansielt bidrag

- (48) De anslåede samlede omkostninger i Litauens RRP udgør 2 224 686 966 EUR. Eftersom RRP'en på tilfredsstillende vis opfylder vurderingskriterierne i forordning (EU) 2021/241, og da de anslåede samlede omkostninger i RRP'en desuden beløber sig til mere end det maksimale finansielle bidrag, der er til rådighed for Litauen, bør det finansielle bidrag, der tildeles til Litauens RRP, være lig med hele det maksimale finansielle bidrag, der er til rådighed for Litauen.

- (49) I henhold til artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 skal beregningen af det maksimale finansielle bidrag til Litauen ajourføres senest den 30. juni 2022. I overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 23, stk. 1, bør der stilles et beløb til rådighed for Litauen, som ikke overstiger det maksimale finansielle bidrag, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 11, stk. 1, litra a), med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022. Hvis det er nødvendigt efter ajourføringen af de maksimale finansielle bidrag bør Rådet på forslag af Kommissionen uden unødigt ophold ændre denne afgørelse med henblik på at medtage det ajourførte maksimale finansielle bidrag som beregnet i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 11, stk. 2.
- (50) Den støtte, der skal ydes, finansieres af Kommissionens låntagning på Unionens vegne, jf. artikel 5 i Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053¹. Støtten bør udbetales i trancher, når Litauen på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, som er udpeget i relation til gennemførelsen af RRP'en.
- (51) Litauen har anmodet om forfinansiering på 13 % af det finansielle bidrag. Beløbet bør stilles til rådighed for Litauen med forbehold af ikrafttrædelsen af og i overensstemmelse med den aftale, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241 ("finansieringsaftalen").

¹ Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053 af 14. december 2020 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter og om ophævelse af afgørelse 2014/335/EU, Euratom (EUT L 424 af 15.12.2020, s. 1).

- (52) Denne afgørelse bør ikke berøre udfaldet af eventuelle sager vedrørende tildeling af EU-midler inden for rammerne af andre EU-programmer end faciliteten eller sager om forvridning af det indre markeds virkemåde, som indledes i henhold til navnlig traktatens artikel 107 og 108. Den fritager heller ikke medlemsstaterne for i henhold til traktatens artikel 108 at underrette Kommissionen om eventuel statsstøtte —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1
Godkendelse af vurderingen af RRP'en

Vurderingen af Litauens RRP på grundlag af kriterierne i artikel 19, stk. 3, i forordning (EU) 2021/241 godkendes. Reformerne og investeringsprojekterne i RRP'en, ordningerne og tidsplanen for overvågning og gennemførelse af RRP'en, herunder de relevante milepæle og mål, de relevante indikatorer vedrørende opnåelsen af de planlagte milepæle og mål og ordningerne for Kommissionens fulde adgang til de underliggende relevante data er fastlagt i bilaget til denne afgørelse.

Artikel 2
Finansielt bidrag

1. Unionen stiller et finansielt bidrag til rådighed for Litauen i form af ikkertilbagebetalingspligtig støtte, som beløber sig til 2 224 195 119 EUR¹. Et beløb på 2 091 774 090 EUR stilles til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022. Hvis den ajourføring, der er fastsat i artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, fører til et ajourført maksimalt bidrag til Litauen, som svarer til eller overstiger 2 224 195 119 EUR, stilles et yderligere beløb på 132 421 029 EUR til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse fra den 1. januar 2023 indtil den 31. december 2023. Hvis den ajourføring, der er fastsat i artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, fører til et ajourført maksimalt bidrag til Litauen, som er mindre end 2 224 195 119 EUR, stilles forskellen mellem det ajourførte maksimale finansielle bidrag og beløbet på 2 091 774 090 EUR til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse efter proceduren i artikel 20, stk. 8, i forordning (EU) 2021/241 fra den 1. januar 2023 indtil den 31. december 2023.

¹ Dette beløb svarer til den finansielle tildeling efter fradrag af Litauens forholdsmæssige andel af de udgifter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, som beregnet efter metoden i nævnte forordnings artikel 11.

2. Kommissionen stiller Unionens finansielle bidrag til rådighed for Litauen i trancher i overensstemmelse med bilaget til denne afgørelse. Der stilles et beløb på 289 145 365 EUR til rådighed i forfinansiering, svarende til 13 % af det finansielle bidrag. Forfinansieringen og trancherne kan udbetales af Kommissionen i en eller flere rater. Raternes størrelse afhænger af de midler, der er til rådighed.
3. Forfinansieringen stilles til rådighed med forbehold af ikrafttrædelsen af og i overensstemmelse med finansieringsaftale. Forfinansieringen udlignes ved at fratække det tilsvarende beløb i udbetalingen af trancherne.
4. Frigivelsen af trancherne i overensstemmelse med finansieringsaftalen er betinget af, at der er midler til rådighed, og af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24 i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Litauen på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, som er udpeget i relation til gennemførelsen af RRP'en. Med forbehold af ikrafttrædelsen af de retlige forpligtelser i stk. 1 skal Litauen opfylde milepælene og målene senest den 31. august 2026, for at være berettiget til udbetalingen.

Artikel 3

Adressat

Denne afgørelse er rettet til Republikken Litauen.

Udfærdiget i ..., den ...

På Rådets vegne

Formand
